

Armoede en Zorgregie

dr. Igor van Laere, sociaal geneeskundige

Nederlandse Straatdokters Groep

Phrenos Rehabilitatiecongres

Den Bosch 21 mei 2015

Gerrit 52 jaar

- Licht verstandelijk beperkt (IQ 70) met matig autisme.
- Woonde in een flat bij zijn moeder, die een half jaar geleden is overleden. Moeder regelde zijn zaken.
- Woont nu alleen, heeft geen sociaal leven. Hij verzamelt postzegels en zit veel achter zijn PC spelletjes te spelen. Zijn zus van 58 woont elders, belt regelmatig en komt om de 2 weken op bezoek.
- Werkte bij sociale werkvoorziening, komt nauwelijks naar zijn werk sinds overlijden van moeder. De gemeente stuurde een brief waarin gedreigd wordt met stopzetting van zijn uitkering. De huur is een half jaar niet betaald, de woningbouwvereniging dreigt met huisuitzetting.
- Hij doet de deur alleen open voor zijn zus. De burens hebben regelmatig bij de politie geklaagd omdat hij luid schreeuwend door het huis loopt. Hij doet zelf zijn boodschappen met daarbij toenemend inkopen van alcohol. Heeft forse schulden na aanschaf van een nieuwe computer en postzegels via internet.
- Zijn zus belt zijn huisarts, ze heeft grote zorgen. Hoe moet het nu verder?

Gerrit, armoede en zelfregie?

- Zorgregie van moeder is verdwenen
- Sociale isolatie, wegblijven werk
- Alcohol, gedrag, schulden en overlast
- Uitkering en huisvesting bedreigd
- Op de rand van dakloosheid?

- Gerrit is volledig afhankelijk van
 - Instanties en regels voor toegang tot zorg
 - Attitude, kennis en ervaring van hulpverleners

Dak- en thuislozen in Nederland

- 66,000 MO gebruikers 2013
(50,000 in 2009)
- 27,000 Dak- en thuislozen 2013
(23,000 in 2010)
- 9,000 Zwerfjongeren in 2011
(6,000 in 2007)

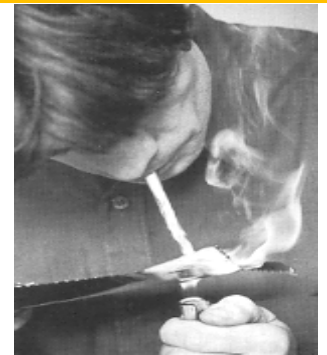

Dakloos, kwalen en sterfte

SOCIAL MEDICAL CARE BEFORE AND DURING HOMELESSNESS IN AMSTERDAM

igor van laere

- Dakloos na huisuitzetting, relatiebreuk, gevangenis,
- Alleenstaande laagopgeleide NL man, 25-55 jaar
- Laag inkomen, schulden, verslaafd, geest en lichaam
- Risico overlijden: man, HIV, lever, longen, diabetes, verslaving en psychiatrie
- Na 10 jaar 20% overleden, gemiddeld 52 jaar oud

Armoede en Ongezondheid

Sociaal

- huisvesting
- inkomen en schulden
- arbeid en bezigheden

Medisch

- alcohol, drugs, gokken
- geestelijke problemen
- lichamelijke aandoeningen

Huishoudens, schulden, huisuitzetting

- **2.5 milj** Nederlanders onder armoedegrens
- **359,000** financiële problemen zonder schuldhulp
- **172,000** financiële problemen met schuldhulp
- **60,000** gokverslaving
- **25,000** vonnis huisuitzetting
- **7,000** huisuitzettingen

Bron: CBS, Aedes, Trimbos

Kwetsbaar in Nederland?

- **1.300.000** Alleenstaande mannen
- **800.000** Alcohol verslaving
- **210,000** Ernstige psychiatrische aandoening
- **200.000** Verblijf in een voorziening
- **189,000** Verstandelijke beperking
- **95.000** Huiselijk geweld meldingen
- **80.000** Cannabis verslaafden
- **44.000** Harddrugs (xtc, cocaïne, heroïne, speed)
- **30.000** Justitiële, psychiatrische en verslavingsproblemen
- **10.000** Bedden maatschappelijke opvang

Armoede: beleid en realiteit

Armoede en beleid

- CBS → Lage inkomensgrens
- SCP en Nibud → Budgetbenadering normbedragen
- Sociaal domein

Armoede en realiteit

- Sociaal domein
- Medisch domein
- Sociaal medische zorg?

Realiteit vraagt sociaal medische zorg

Lessen van de straat →

- Sociaal medische werkplaats in de wijk
- Onderwijs en onderzoek in de praktijk
- Samen werken aan beleid
 - Identificeren kwetsbare burger
 - kenmerken en sociaal medische problemen
 - proces van signaal tot (chronische) hulp
 - preventie en schade beperken

Hoe gaat het met Gerrit?

- Afhankelijk van wie uit welk vangnet zich om Gerrit bekommert, vertrouwen biedt, bereikbaar is en blijft.
 - Sociaal werk
 - Huisarts
 - Bemoeizorg
 - Verslavingszorg
 - LVG-zorg
 - Beschermd woonzorg en werkvoorziening
- Wie vervangt moeder?
- Wie neemt de zorgregie?

**Mede namens Swiebertje
Houdoe en bedankt!**

ivlaere@gmail.com

 Doctors for *Homeless*
FOUNDATION